

૭૮૬

III 1923 ૬-૧-૧૯૨૩

ગઝલે દીનારામ

Regd. No. 216
દીનપુરા કવ્વાલી.

પઝલીશસ્.

શા. મંગળદાસ લલુભાઈ નારાયણદાસ

497

બુકસેલર.

૩૦ લીમડાચોક-મુરત

મુરત બરાનપુરી બાગળ ઉપર આવેલા

શ્રી "અનાવિલ" પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં

ગોવિંદજી હાદ્યાભાઈ નાયકે છાપ્યું.

કી. રા. ૦-૪-૦.

૯૦૭૭૯

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૭૭૧ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ગાંધીજીનાં દર્શનશાસ્ત્ર

વિષય ૩૩૬૮:૪ ૩૬૮

ੴ

ਗਯੇ ਦੀਲਾਰਾਮ ॥

ੴ

॥ ਦੀਲਪੁਰਾ ਕਵਾਲੀ ॥

ਅਸਮੇਂ

ਓਮਹਾ ਗਯੇ-ਕਵਾਲੀ, ਵਗਯੇ ਓਮਹਾ ਤੋਰਸੇ
ਫਰਜ਼ ਕੀਆਫ਼ਤ,

ਮੁਨਲੋ ਕੁਝ ਨਾਂ.ਪਨਾਂ. ਤਾਰੀਖ਼ ਗਯਲਸੇ ਮਛੇਦੀਲਮੇਂ,
ਪਰੇਸ਼ਾਨਕੀ ਅਛਾੜੀਆਂ ਰਹੀ ਫ਼ਤਹ, ਯ ਗਯੇ-ਮਛੇਦੀਲਮੇਂ.

ਪਛੀਸਾਂ.

ਸ਼ਾ. ਮੰਗਯਾਸ ਲਲੂਆਓ ਯੁਕਸੇਲਰ.

ਓ. ਵੀਮਲਾਯੋਕ—ਮੁਰਤ.

ਆਵ੍ਰਿਤੀ ਪੀਯ.

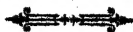
ਅਤ ੨੦੦੦.

੧੯੨੩

ਯੋ ਕਿਤਾਬਕੇ ਅਭ ਹੁਕ ਪਛੀਸਾਂਕੇ ਵੀਯੋ ਮਛੇਦੀਲਮੇਂ.

ਕੀਮਤ ਸੀਕ੍ਹੇ ਯਾਰ ਆਨਾ.

પ્રસિદ્ધ કર્તા—શા. મંગળદાસ લલ્લુભાઈ પુસ્કેલર.
પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું—લીમડાચોક—સુરત.

સુરત ખસતપુરી ભાગળ હિપર આપેલા શ્રી “અમાવિહ” પ્રિન્ટીંગ
પ્રેસમાં ગોવિન્દજી ઠાકોરભાઈ નાયકે બાપું.

જામનગર
૧૦૬૭૧

તૈયાર છે !

તૈયાર છે !!

તૈયાર છે !!!

ગાયનોનાં શોખીનોને ખુશ ખબર.

તાકીદે મંગાવો=તદ્દન નવીન છુકો.

મહુશીલે મંઝીલ ઉર્ફે ગોદરે કંવાલી	ક્રીં ૩૦ ૦-૧૨-૦
નાટ્ય ગઝલ સંગ્રહ ઉર્ફે ગઝલ કાવ્યમાળા	,, ૦-૧૨-૦
સંગીત કળાધર ઉર્ફે અદત-ગાયન બંડાર	,, ૦-૧૨-૦
રસીક ગાયનમાળા અથવા રાગ વીલાસ	,, ૦-૪-૦
મધુર મોહીની અથવા સુંદર ગાયન	,, ૦-૪-૦
સ્વર્ગ મોહીની અથવા મધુરા ટહુકાર	,, ૦-૪-૦
કુલનહાર ગાયનમાળા અથવા ગાયન સંગ્રહ	,, ૦-૪-૦
સંગીત ગાયન પ્રકાશ અથવા નાદ સંગ્રહ	,, ૦-૪-૦
સુરતની સુરત અથવા સુવર્ણમાળા	,, ૦-૪-૦
મનહર ગાયન સંગ્રહ અથવા ગાયનમાળા	,, ૦-૪-૦
સુવર્ણ હારમાળા અથવા હીરાનો હાર	,, ૦-૪-૦
મુખર્મની મોહીની અથવા મીઠું ખુલ્ખુલ	,, ૦-૪-૦
અનંતે ખહાર અથવા નાદ સંગ્રહ	,, ૦-૪-૦
મનરંજન રસુજી ગાયન સંગ્રહ	,, ૦-૪-૦

મળવાનું ઠેકાણું—

શા. લલ્લુભાઈ નારણદાસ પુસ્કેલર.

૩૦ લીમડાચોક—સુરત.

ગઝલે દીલારામ ❀

ઉર્ફે

❀ દીલખુરા કવ્વાલી.

ગઝલે-હયરાં

મેરે દીલમેં જખકે વોહ તશરીફ કરમાં હો ગયા,
ખે-શકો લારેખ શીર અરસે માખલા હો ગયા.
હરકે જીત દીનસે મોહ'મદ મુસતફાકા હો ગયા.
સમ તો યે હે ખાસ મેં બંદા ખુદાકા હો ગયા.
હીજરસે ધખરા ન અય દીલ પહસે અખ લાતક નવુ
શીર મીલાયેગા ખુદા મર હુતર ઉસકા હો ગયા.
આતશે દોજખ મુઝે છુ જાયે કયા ઉસકી મળલ,
કયુ' કે મેં ચયદા હખીખ કીચીયાકા હો-ગયા.
વાયદયે વરલ અખ તો પુગા કીજયે બહરે ખુદા.
આજ કલ કરતેહી કરતે એક જમાનાં હો-ગયા.
જહેદા હમકો નહીં જન્નતસે તેરી કામ કુછ,
કુચયે દીલદાર અખ મસકન હમારા હો-ગયા.
જનકર ખાલી કદન વાપસ હુવે મુનકર નકીર,
હરકમેં અય જન તેરે લાગીર મેં અયસા હો-ગયા.
મીસમે આઘના કે અય હયરાં કયુ' હયરાન હે,
કયા મોહ'મદ મુસતફાકા તુબી ચયદા હો ગયા.

ગઝલ-હુસેન.

મેંદું મેતાખયા રસુલુલાહ, મીસમે સેયમાય યા રસુલુલાહ,
હીજરમેં આપકે તકમલાહે-દીલ મેતાખ યા રસુલુલાહ
દીનકા ખુરશીદે શીખતુ મેરે-સખકો મહતાખ યા રસુલુલાહ.
દુરે કા લંસે તેરે હતાદખ-દુરે નાખાખ યા રસુલુલાહ,
હે કસો દીનકે તેરે, ખરહક-ચાર અસહાખ યા રસુલુલાહ,

(નગ-મથે-રહાની)-ગઝલ-કબાલી.

મારે બાંકે જવાન મદની, મોરે જોમરે રેહની કરની,
મોરે બાંકે રંગીલે સૈયાં મેં લાગુ તોરે પૈયા,
ઠાઠે કરત હે દીલ ચકની, મોરે બાંકે જવાન અરબી.
મુજકો હે તેરી ઉલકત, કીશ તરેહ કરેંગી દુરકત
મેં દખની તુહે મદની, મોરે બાંકે જવાના અરબી.
મેં કહુંગા રોજે મેહશ્વર, વો આતેહે બાંકે શરવર.
મુમદો ડોશ ખીસલે અરની, મોરે બાંકે જવાન અરહી.
(રશીલા કબાલ) હમારી-ફરીયાદ-ગઝલ-કબાલી.

મોહખત ગયરસે મેરી. છોડા દો યા રસુલલાહ
મુઝે અપના હી દીવાના બનાદો યા રસુલલાહ
લગા લકયે ગુનાહોકે પડા દીનરાત સોતાહું
મુઝે ઇસ ખવાબે ગફલતસે જગાદો યા રસુલલાહ
પડા હું કેહરે ફરીયામેં બંબરમેં ખાતા હું ચકર
કીનારે હુતરસે મુજકો લગા દો યા રસુલલાહ
અધેરી કબમેં મુજકો અકેલા છોડ જાવેમે
વહી દીદાર તુમ અપના દીખાદો યા રસુલલાહ,
ખુદા મુજકો મદીનેમેં જો લે જાવે તો બેહતર હે
ચેહી હય આરઝુ જલદી બતાદો યા રસુલલાહ
હુસેની પીરહે મેરા કે જીનકા મુલક બયતુલ્લાહ
મુસાફીર હું મેં કાએબેકા બુલાલો યા રસુલલાહ

ગઝલ-નગમેહિન્દ

મંચતો હું'ત હું'ત દારગઝ મોહે પીકે નગરકા ડગર
નહ મિલા

તત સુખ ગયો પગ સુખ ગયો કહીં હાય વોહ શામ
મુંદર નહ મીલા

તોરી મીનમી કરે સુન એરી સખીજો તુદેસ મદીનેમેં
પોંદચે કબી

ચહી કલોઈ અય મસદ બકે ધની શિરી હુંડ તુમદારા
નગર નહ મીલા

મંચ તો વૈદીયા મનમેં વેહ આસા ધરીકે વો શામ
પૌચા મોહે યાદ કરે

વાકેદવારે બાંકે મંચ સીચ ધરે કમિ શાખ જતનવાકા
દર નહ મીલા

મેરા શામ કન્યા મદીને ખસે મોઢે મુરલીકીસે નહ
 સુનાયે મયે
 મંચતો પુરબદવારેકા હુંડ શીરી ગઠ દેશજેશ મગર
 નહ મીલા
 લગી ખીરહ અમન ભયો સુખમદન કોષ શાક મદીનેસે
 જાય કહે
 નહીં આસકે હીંદમેં જીવ અયે, મોઢે આપકા દરસ
 અગર નહ મીલા

ખ્યાલ—ગઝલે—અહમદજી.

મંચ તો કહું સંસાર કો દેખો ઇશક કહે વોહ ચાર દીખા,
 વરના કરંગા ખવાર તુઝે મંચકાઅયે કા સરદાર દીખા.

મંચને ચહડાયા સુલીપર મનુર ઇશક હય નામ મેરા,
 કોન બચાહય મુઝસે બતાવો નામ જપે સુખહો શામ મેરા.

અનલહક તુ ભેદ બતા ઉનકા અલીશસે હય કુદસે આમ મેરા,
 તુમને સુના હય કળી અઝીમો તાલીબ થા ગુલશમે મેરા.

ઇશક હું ચૈાર આશક તુ હય સનમકા ચલ દીદાર દીખા,
 વરના કરંગા ખવાર તુઝે મંચ કાઅયેકા સરદાર દીખા.

કીસીકો મંચને ખવાર કીયા ચૈાર કીસીકા બેકા પાર કીયા,
 મજનું કો મંચને શીરાક બન બન લયતાકા બીમાર કીયા.

મુસકો જ ઘેરા મંચને તુરુપે જ ગુશતાર કીયા,
 અરની કહેકર દેખી તબલ્લી બસ ખોલા ઇન્કાર કીયા.

માનું ન હરગીઝ મંચ કીસીકી બાત તું ચલ રહતાર દીખા,
 વરના કરંગા ખવાર તુઝે મંચ કાઅયે કા સરદાર દીખા.

અલ્લાહ મોહમદઅલી કાતેમા હસન વ ફુસેન ગુલશામ હય દો,
 ઇશક હાકીકી ઇશક મજની એક હી હય પર નામ હંચ દો.

કમી ખર્ચ ઔર મહેર શમ્સે બે ઇન આરોંકે નામ હંમદો,
ઝેર ઝખર હંય એક દુરુશ્વર ઉનેકે બી અંજામ હંમદો.

હમ વુમ મીલાકર ચલો સાંવલ અહમદશ દીલદાર દીખા,
વરતા કરંગી ખવાર વુઝે મંચ કાઅબે કા સરદાર દીખા.

બાહરેસ્તાન બંબઈ—ગઝલે—હુમરી—લૈરવો—

મંચ તો અપને ખવાળકી જોગન બની—

જોગન બની ધૈરાગન બનીરે

દાહરો { ધુલા પસીના નુર કારે જોયા ચમખેલી કુલ
સખ સખીયન મીલ સેહરા ગુંથા પહને નખી રચુલ
મંચ તો જોગન બની અપને—ખવાળકી જોગન બની

દાહરો { ડુલા અંદર સજ રહા હય બાહરે પડી હય બરાત
ચારેં પાયે ઉક ચલે તો કોઈ ન જોયા સાચ-મંચતો
સોના ક્ષેને પીયું ગયે સુના કર ગયે દેસ
સોના મીલા ન પીયું મીલે રૂપા હોગયે કેસ-મંચતો
કાગા નેન નીકાશ દુ પીયા પાસ લે જાય
પહલે દરસ દીખાય કે પીછે લીજીએ ખાય-મંચતો
નદી કીનારે ધુવા ઉડત હય મય જાનું કુચ હોય
જીસકે કારન મય જલી વહી ન જલતા હોય

મંચતો જોગન બની અપને ખવાળકી મંચતો જોગન બની

શબ્દેર { કાસક લાવે ખબર ચારકે આજાનેકી,
જાન જાતી હય ચલી હીજરમે દીવાનેકી.

ગઝલે—ઝેહરાજાન.

ચહી દીન હંય દુઆ હેલો કીસીસે કપલ મુઝતરસે.
જવાની આ નહી સકતી મેરી જા શીર નએ સરસે.
ચેહ કહદો અખરે બારાંસે અખરે બરસે તો યું બરસે,
કે જયસે મેંહ બરસત હય હમારે દીદ યે તરસે.
મીલા હોગા કીસીકો બા વહા કોઈ મુકદ્દરસે,
હુવા હોગા કીસીકો વસલ હમે તો ઉમર બરસે.
અબી કમચીન હો ચેહ નકરન વુઝેં કુર્બાને ઝેબરસે
અબી નામે પુલ સેહરા બનએગા અપકે સરસે.

ગઝલે—ઝફુર

મા મયેરસે રહે મા હમસે મુલાકાત રહે,
બન જાતી રહે ક્યા મમ હે અખર બાત રહે.
સરકે કટાનેકા મુઝે બન નહી પર મમ હે યે,

ખાત વેલે જીજીમે છામમે કે મુલાકાત રહે.
 નીંદ આખેમે હે સરખાઇ હુધ હે ચીતવન,
 સમ બતાવો કે મેરી જન કહાં રાત રહે.
 નજાએકે વકત મુઝે છોડકે, જાતે હો કહાં,
 છાંદગી જરતો મેરી જન મેરે સાથ રહે.
 જામ હાથોમે રહે તાકમે ધમાન રહે,
 હાથ ઇસ ઇશક મેં હિંદુ ન મુસલમાન રહે.
 ખાગ જાતેકી જબી દીલમે ખુશી હોવે ગધુર;
 યારબી સાથ રહે મોસીમે ખરસાત રહે.

ગઝલે-મુમતાજ.

યા નખી લીજે ખખર અપને દીલ અફગારોંકી,
 જાત જાતી હે ચલી હીજમે ખીમારોંકી.
 તપે કુરકનકો મેરી અતીખ્યા બોલે,
 સરખતે વરલ દવા અયસે તો ખીમારોંકી.
 રકમ કર હાલે પરશાપે રમુલે અરખી,
 લીજીયે જલદ ખખર હીજકે ગમખારોંકી.
 કુછ નહીં દુર હે યે આપસે મહપુમે ધલાહ,
 કરો જાગીર અદન હમસે ગુનાહ ગારોંકી.
 યાદ કરો રોઝમે અકસદકો લેઈ યા અહમદ,
 દેખકર રાતા હું મેં શકલકો જવારોંકી.
 જાકે તીખામે ખુદાયા ખતુરેલે અહમદ,
 દેખે મુમતાજ ઝલક રોઝકે ખીમારોંકી

ગઝલે-તાહીર.

યારકી મલીયોંમે ક્યુકર યાર જના છોડ દે,
 કીસ તરેહ ખુલખુલ ચમનસે આશીયાનાં છોડ દે,
 ચેલસી અબ્જી નહીં યાં દીલપે ખીજલી ગીર પડી,
 નીચી નજરોંસે મેરીજાં મુસકુરાના છોડ દે.
 તર્ક કર ગમરોંસે યારી યે ચલન અબ્જા નહીં,
 વહાંકો જના છોડ દે કિનકા ખુલાના છોડ દે.
 દેખકર આઝુદા આતીર મુજકો વોહ બોલા સનમ
 ખે ખુશ માને મેરી મેહશીલમે આના છોડ દે.
 યા ધલાહી વોહ ન છુટે ઉતકો છુટના હે મજબ,
 પુ મેં રાઝી હું મુઝે આહે જમાના છોડ દે.
 હવખે પેશી ખુશ તુ જાકે કયા દેખા જમાન,
 દેખે તાહીર ધન મુતોસે દીલ લગાના છોડ દે,

(નમનેહાલે ગુલશન)-ગઝલ.

યે કયસે ખાલ ખીખરે હે, યે સુરત કયું બલી ગમકી
 તુમહારે દુસ્મનેકો કયા પડી હે મેરે ચાતમકી
 મજા ઇસમેંહી આતાહે, નમક છીરકો નમક છીરકો
 કસમ દેલો નહિ આદત, મેરે બખ્ષોં કે મરહમકી
 શીકાયન મીસમેં કયા કજીએ, હય કયા ઉલટા ઝમાનાહે
 બકાહય પ્યાર જબ દમને, મોહબ્બત આપને કમકી
 ન માલયેમા ન મીલયેમા, કોઇ હમ મર ન જાએંમે
 ખુદાકા શુકર હે પેહલે કે મોહબ્બત આપને કમકી
 ખુદા જાને તુમહેલી, રહેમ આતાહે ગરીબોંપર
 પસે પરહદ તો મોહબ્બત, નહિ મીનતી કોઇ દમકી
 વહાં જાતેહો થમ થમકર, ચલો ઐસીબી કયા જલદી
 ખુદા રખે તુંમકી તુમ હો નજર પડતીહે આલમકી
 રાખેર { જુસ રંગમેં અય ચાર મુજે, તું નજર આયા
 એસા કોઇ ગુલબી નહિ, ખુશરૂ નજર આયા

ગઝલે-તાહેર.

યે દતની શોખીયાંબી આ ગઝ કયુંકર ખુદા જાને,
 અબી કમસીન હે વેહ નાઝો અદા ઉસકી બલા જાને,
 તુમહારે તો હરએક અંદાજમેં સો સો અદાયેં હે,
 મેરી જાં એક અદા હોનો કોઈ ઉસકો અદા જાને.
 કીસીકા મુસકુરા કર આરઝુએ વરસ પર કેહના,
 ઉસીસે યે કરો ખાતેં કે જો ઉસકા મજા જાને.
 સવાલે બોસે પર કીસ સાદગીસે હંસકે કેહતે હે,
 મેરી કીસ ખાત પર ખતાહે તુમકો પ્યાર કયા જાને
 શીદા હું શોખીયોં પર ઉસ સરાપા નાઝકે તાહેર.
 કે મર બોલું તો દીવાના ન બોલું તો ખદા જાને.

ગઝલે-અમીર.

યેહ જો સુરત હય તેરી સુરતે જાયા હય મહી
 મહી નકશા હય મહી રંગ હય સામાં હય મહી
 અખની હસતી કે સીવા ગેરકો સીજદા હય હરામ
 મઝહબે પીર મુંગા મશરમે રીન્દાં હય મહી
 ખીસતરા ટટકા હે પારખા કમલકી કુલાહ
 લાજે ખુશરૂ હય મહી તખતે સુલેમાં હય મહી
 દુન્યાં મેં નહી અબ તેરે સીત્તા કેહ અમીર
 અખની તો ખુશરૂ હય રહમીક હય આરહાં હય મહી

ગઝલ—ખઝમ.

યે ફુસ્તે દીલકરેય આરોમે પમદા હો નહીં સકતા,
 બહોત મુસકસે હોસકતેહેં તુમસા હો નહીં સકતા.
 સલાહી વસ્લકા વાઝેદા હિન્દે ખુદ માદ આગળે,
 તુઝેતો શર્મ આતી હે તકાઝા હો નહીં સકતા.
 મેર અશાકે નદામત આનશે દોઝખ ખુઝા દેગા,
 ચેહ વોહ કતરા હે હમસર જલકા ફરીયા હો નહીં સકતા.
 કરૂં જખતક ન મેં નાસે કયામત આ નહીં સકતી,
 ચલે જખ તક ન વોહ ખુત હથ ઘરપા હો નહીં સકતા.
 બહોત ખુલ્લે આશીયાને કીથી ઉનકી ઇજાઝત અરઝાઝ,
 નહો અય ખઝમ મેરી કદ્ર અયસા હો નહીં સકતા.

ગઝલ—હુમ્મ.

યે એમોકા તુમહારી હરબડી દીલ લગી કયસી,
 તખીયત આદમીકી હે કબી કયસી કબી કયસી.
 નહો દીલ લેકે દેતે યે તુમહારી ધાંધીલ કયસી,
 મેરીહી ચીજકો કેહતેહો મેરી હે તેરી કયસી.
 જહાં આયા વહાં જોયા ગયા હમસે અલગ છુટા,
 સગા અપને કીયેકી દીલકો આખીર મીલ ગઇ કયસી.
 ખયાને સોઝે દીલ રા-રા કે કેહતા હું તો કેહતે હેં,
 લગી હે આજ જખ દીલમેં તો આંખોમેં તેરી કયસી.
 વોહ સુન સુનકર મેરે હર શબ્દેકો અય હુમ્મ કેહતે હેં,
 તખીયતમેં હે ઇસ કમખખતી કી શોખી ખરી કયસી.

ગઝલ—હાફીઝ.

યે રેન કાલી ચીરામે દીલ લે સજનકો હુંડન ચલી ચલીજ,
 નઝર ન-આયા સજન રંગીલા મેં હાન-મારી ગલી ગલીજ.
 યહાંબી દેખી વહાંબી દેખી શીર આખીરશકો ચમનમેં બાકર,
 શબરમેં દેખી શુબોમેં દેખી સારી કલી કલીજ.
 કીસીને ખોલા હે અય દીવાની, વોહ કોન મુસક હે અયસા જસકે,
 શીરાકમેં હેં મીસ્કે ઝુલેખા જવાની તેરી ઢલી ઢલીજ.
 યે ગરમીયે ઇસ્કકી હકીકત કહાં મેં જાઉં કીસે સુનાઉં.
 સજન મેં તેરે શીરકે આલીશમેં અય સરાપા જલી જલીજ,
 ખુરી ખુરી કરકે સાર મેલ જહાંમેં સજને ખવા રખા હે,
 મેરા સજન પર બકા હે ખોલા ખુરીકો કેહતા કાલી બગીજ.

સતી સતી લોગ કેહતે હે' પર સતીમે' મુખમે' ફરક હે બેઠે.
મે' આવીયો મુખમે' સજનકે જાણી ન કમસે ટલી ટલીજી.
ન બુલુંગી નામ મુખકે એર ઉપર વ લિસમાંકે મે' હાકીજી.
ખ રોજે મેલશર હિંગી જીસદમ કહુંગી મે' યા જાણી જાણીજી.

ગઝલે—મુમતાઝ.

યે માના દુસ્તદા તેરે નઝઝારા હો નહીં સકતા.
મગર હર તાલીમે દીદાર મુમા હો નહીં સકતા.
ધુપે કયા તુમ જો ઝીંદ પર આહી જાયે દેખને વાલે,
મહાં કયા લા મહાંપદ તુમસે પરદા હો નહીં સકતા.
ન આતે તુમ મુઝે દર પર યુઝા લેતે તો મીલ લેતે.
જો તુમ આહો તો સજ કુછ હો સકે કયા હો નહીં સકતા.
કીયાયા વાઝેદા મીલનેહા ન આયે અમ તલક યે કયા
જરાસા આપસે છકારાર પુરા હો નહીં સકતા,
તેરી સુરતબી દીલમે' દેખ લી અપનાજી ચહા,
યે અમ કેહનેકી ખાતે' હે કે મીલના હો નહીં સકતા.
કહાં મુમતાઝ તાકત હમમે' ઉલફતકે છુપાનેકી,
મગર જમ વોહ છુપાયે હમસે ચરયા હો નહીં સકતા.

ગઝલે—દાગ.

યે દીલ લગીમી કયામત-કી દીલ લગી હોગી,
ખુદકે સામને જમ મેરી આપકી હોગી
વહાંબી તુમકો જલાઈમે તુમ જો કેહતે હો,
ખખર ન-થી મુઝે જન્નતમે' આગબી હોગી.
કલમ નહો કહી રોજે હિસામ અમ નાસેહ,
વહાંબી તેરી જ્યાં ચાર હાથકી હોગી.
દુઆયે વસલે ખુતાં સાંગવા હું કામખેમે,
ખુદકે ઘરમે કીસી શમકી કયાં કમી હોગી.
નિગાહે શુખ્તી કુછ દે જવાસ તલ શીકર,
તુમ્હારી આલાહી કીસમે ખરાખરી હોગી.
ખહેત જલાયેગા ફરેકે દાગ જામતમે,
ખગલમે ઉસકે વહાં કીદની પરી હોગી.

ગઝલે—અમીર.

યેહ જો સુરત કય તેરી સુરતે જન્નત કમ પહી,
પહી તકલા કમ પહી રંગ કમ સાયાં કમ પહી.

અપની હસતી કે સીવા ચેર કો સીજદા હયમંદી,
 મેઝહમે પીરે મુંગા મસરમે રીંદા હમ મંદી.
 ખીસતરા ટાટ કા દો પારચા કમમલ કી કુલાહ,
 તાજે ખુસર હય મંદી તખતે મુલેમાન હય મંદી,
 દુ બદાં મેં નહી અપ તેરે સીવા કોઈ અમાર.
 અપની તો ખુજે હય કહમીદ હય ધરદાં હય મંદી.

ગઝલે—સાદીક.

ચેહ દીલખદીલ હમે દીલ દીલે દીલદારકી કસમ,
 દીદા બદીદા દીદ હમે દીદારકી કસમ.
 દીલ લેતા લએ સો દેતા હએ જે દેતાહએ વોહ લે,
 ચેહ સવદા મુશ્વકા હએ તુ લે મારકી કસમ.
 અએશીખ ઝગોક શગો કમે આ લુટલે ખહાર,
 દુકાન દુસ્તવાઝ હએ મક્કારકી કસમ.
 શીશીસે લે સખરા પીચાલેસે બર પીક,
 મસ્તો ચેહ રોઝે ધદ હએ મએખ્વારકી કસમ.
 મએ નોશ ગર હો હોશએ બેહોશ ફર હએ હોશ,
 ચેહ હોશે નોશ, હોશ હએ હુશાયકી કસમ.
 સાદીક હું ખએર રીંદ ખરા ખાત મએ પરસ્ત
 હસ્તીમેં મસ્તી મસ્તલએ સરશારકી કસમ.

ગઝલે—બેદીલ.

રહે દુસ્તે દીલ આરાઝ, મોહિયોદીન જલ્લાની,
 કે એક આલમ હે શયદાઈ, મોહિયોદીન જલ્લાની.
 સીતારે સખ છુપે અપ તાઅબદ, ચમકેગા શમ્સ ઉનકા,
 હે તો મેહશર તબલ્લાઈ, મોહિયોદીન જલ્લાની.
 નહીં કુછ આનસે ધઝળે શરફ મળદો કરમ ઉનકો,
 ય હે મીરાસે આબાદ, મોહિયોદીન જલ્લાની.
 ન જાં રસમેં દી કરતે હો વોહ દુન્યામેં કયુ આતે.
 જલ્લાને દીલકો આયે મોહિયોદીન જલ્લાની.
 દીખાઈ કીમીયાગરકો કે લે અક્સીરે આલમ દેખ,
 મીલા ખાકે કહે પાયે મોહિયોદીન જલ્લાની.
 ધલ્લાલી કીકતીયે બેદીલ તબલ્લાસે નમા દીને,
 ખ અનસાવે મદદદાયે મોહિયોદીન જલ્લાની.

ગઝલે—અણખ.

રહાએકી નજર દોળાયેગી નીકલો ન પું ધરસે
 સંભાલો અપના અનાચલ તુમ દુપટા ઓડલો સરસે
 લગાયા દીદઓ દાનીસ્તા દીલ ઉસ કીના પરવરમે,
 શીકામત રંગકી હમ કર નહીં સકતે મુકદરસે.
 જો સચ પુછો તો યે હે કદર અદ્રઝાઇ મોહખતકી.
 હસીનાને જહાં આરાસ્તા હોતે હેં ઝેવરસે.
 કીસીકો દુડતે શીરતે હેં હમ મમદાને મેહશ્વરમ,
 કીસીકો ધસતીયાકે દીદ લાયા હે હમેં ધરસે.
 મઝા જમ થા સરાલે વરલ પર ઇકરાર કર લેતે,
 અણખ એજ ટીક ટીકી બાધે હુયે બચડે હેં શશ્વરસે.

ગઝલે—કયેસ.

રસુમે હાશીમીકી મદહેખાની મુજકો બાઇ હે,
 દીલોં જામેં યેહી સદ્લે અલા ઉલશત સમાઇ હે.
 હદાવત આતીહે જયસી હમેં નામે મોહ'મદમેં.
 નહીં ઉસકે મુકાબીલ કોઇ આલમમેં મીઠાઇ હે.
 મઝે નાઅલેન ગો જય અર્શ પર વોહ શાહીદે દાવર
 કહા હકને કે અય અહમદ તેરે કુર'આન પુદાઇ હે.
 નહીં ઝહીરથા આલમમેં જો વોહ સાયયે હુમા ઉતકા.
 પુદાહી જાનતા હે ઉસકો યે સીરરે ધલાહી હે.
 નસીમે સહરને મુઝલ સુનાયા વસ્લે અહમદકા,
 જહ તાલેઅ કે મુદતમેં મેરી હીયકી થમાઇ હે.
 રસુલુલાહ જબકે કયેસ તુજકો શાદ કરતે હેં.
 મીસલે ગમજદાં શીર કીસ લીયે સુરત બનાઇ હે.

ગઝલે—જલાલી.

રસુલુલાહ કે રાજે પે જો મેહમાન હોતેહોં
 તસદ દુકે ઉનપે હુરે ઓર મલકે કુરમાન હોતેહોં.
 નજર આતીહે રૂયા મેં નયુવત કી જીયા જાનકો,
 વેહજાને અમબીયાઇ દેખકર હેમરાન હોતેહો.
 વો લે લેતેહોં મ લેહી પુદાસે શુલશને જાનત,
 અઝસ સે જોકે મોમીન સાહેમે ઇમાન હોતેહોં.
 શમે મેઅરાજ વાયે અર શીકુ મેં દોરો શુલ બરપા,
 અહદકે આજ એહમદ બરસ પર મેહમાન હોતેહો.

હાથે તસદુક ઉભા થઈનેચાહે રીસાતપર
 હમી કયા એક નીરાલે આપ પર કુર્યાન હોતેહે.
 હમેમા હુમકર અબરે કરમ જોશે કરીમીપર,
 મુનેહ આરોથે રહેમત કે સરો સામાન હોતેહે.
 હમે બસનેદે અપ સાકે આદમ અપતીતુ બસ્તીમે,
 કે હસ્તી છોડકર હમ બે સરો સામાન હોતેહે,
 મમે આલે નખીમે જનકે દીલ રોતેહે ઓર આખે,
 જલાલી ઉતકેન.લુસે બપા પુશાન હોતે હે.

ગઝલે-તજમ્મુલ.

રહતા હે ખાઅમેલી શોકે લીકાયે ખજ,
 ચોક ઉઠતા હું ચે કેહકર દેખો વોહ આયે ખાજ
 હર રંજમે મેહનમે તકલીફમે અલમમે,
 હે ઓર કોત અપના હામી સીવાયે ખાજ.
 મકસુદકે ગોહરસે બરદે ગદાકા દામન,
 આજાયે જોશપર જગ બહરે અતાયે ખાજ.
 હુરોંકા તીર ઉલરતમે કયા જુગરપે ખાઈ,
 ખીસમીલ બનાયુકી હે કેગે અદાયે ખાજ.
 દીલતસે ફકકી દયા દીલકો ગતી કીયા હે,
 કુર્યાન જાઉં તોરે ચશમે અતાયે ખાજ,
 મુમકીન નહીં હે હકમે હો આંખ અપ તજમ્મુલ,
 જખતક ન માઅરેશતકા સાગર પીલાયે ખાજ.

ગઝલે અકબર-કંવાલી.

રોતી હે શખનમ કે નયરજે જહાં કુછબી નહીં
 ચીંખતી હેં બુલબુલે મુન્નકા નીશા કુછબી નહીં
 કોસ રહલતકી સદાહે કાફલે વાલો અલો
 એક દો દમ હે કયામે કારવાં કુછબી નહીં
 હો મયા માલુમ કુલો મન અલય હા શનસે
 ગયર જાતે હકકે બુલકાર જહાં કુછબી નહીં
 ગીર મએ બએ મુલીરતાં, ઉડ ગઈ બુલશનકી બુ
 રમે મુલ કુછબી નહીં બુલબુલકી જાં કુછબી નહીં
 જોડે સારે તોફ ડાલે બાધ કર બંદે કરસ
 મોરકી ખમલીમે ચીત હે પેકલવાં કુછબી નહીં
 હો મએ કુછબ કમીકે મુંહસે ખાખાકર શીકજત

ફાળે દારા લક્ષ્મી નવશેરમાં કુછમી નહીં
 જનકે મેહલોમે હઝારો રંગકે શત્રુસથે
 જાંડ ઉનકી કબજર હેં ઝોર નીચા કુછમી નહીં
 ચાર દીનકી આંદની હવ શીર અધિરી રાત હવ
 ચેહ તેરા હુસ્નો અખાખ અમ નવ જ્યાં કુછમી નહીં
 જનકી નોખતકી સાદસે શુન્નતે યે આસમાં
 મકબરોં મેં બંદ હેં, વોહ હુને હાં કુછમી નહીં
 સયર હાઝીર ક્યું હો દરબારે રસુલલાહ મેં
 બલદ યસરખકો ચલો અકબરે યહાં કુછમી નહીં

ગઝલે-અકબર.

રૂપે પુર નુરસે ઝુલફોંકો દટાલે સાકી,
 આંદકો કાલી ઘટાઓસે બચાલે સાકી.
 આમે ઝમઝમ તો પીલાયા હે ઈનાયતસે મુઝે,
 દેહો દોસરકેમી દો ચાર પ્યાલે સાકી.
 કીસ કદર નશ્કારે ગદ્ગદતમેં હુવાહું મહોશ,
 અખ ગીરા મેં યે ચલા બહરે ખુદા લેસાકી,
 રૂપે પુર નુરસે કાકુલકો ન ઝટકાના ચા,
 પડ ગયે ચૌધવીંકે આંધપે હાલે સાકી,
 મુખે રૂખ કેહતી હેં ઝુક ઝુકકે ઘટાયેં કાલી.
 હું બલાયેં તેરી અમ ગેમ્મ ઓ વાલે સાકી.
 હામીદો અહમદો મોહમુદો મોહમદ કાસીમ
 પ્યારે પ્યારે હેં તેરે નામ નીરાલે સાકી.
 અપને અકબર કોમી એક જામે મોહબ્બત દેના
 અમ નયે સાગરોંકે બાંટને વાલે સાકી.

ગઝલે-એદમ.

લખલાકો તુને ઐયાર મુબનુ બનાકે મારા,
 કયસે શકીસ્તા દીલકો દરદર શીરકે મારા.
 દારા હવ પદ્મરોંમે સર કોહકન કા કીમને,
 બનસુરસે અનલહક કીમને કહા કે મારા.
 એ ચાર તેરી ક્યા નેરગીયાં બચાં હોં,
 ખુલ જનકે આપ હમકો કાફર બનાકે મારા,
 બરખાન ગદ્ગદ બલાસે એ દીલ નહીં અમ ઉતકા.
 કન શુકર ઉસને અપના બન્દા બનાકે મારા.

સખભર રખા ખીચાલે મેઘમેં હસને બેઠમ,
આર સુખદ હમકો રખસે પરદા કહીકે મારા.

ગઝલે—સરદાર.

સગાયા મેંને જો તુમસે દીલકો તુમ્હારે દીલપર નીહાં નહોગા.
હાલે સદમેં હેં જીતને મેંને જહાંમેં કીસપર અપાં નહોગા.
હે ખોફ મુજકો અકેલે ધરકા કે હોગા વહાંપર ગુનરા કયુંકર,
મદદકો મેરી જો લુફે મજદાં નદીમેં હમદમ વહાં નહોગા.
સગાયા ગુલસે જો દીલકો તુને સમજલે દીલસેં તુ અપને જુલજુલ,
હે ચંદ્રોજા બહારકે દીન ચે ગુલતો રોજો ખીખાં નહોગા.
બહોત કીતામેં પડહી હેં તુમને ચે માના હમને અય શેખસાહેબ,
ધુપાઓ હમસે ન હાલે દીલકો નીહાં ચે ધરક ખુલાં નહોગા.
હે કોન સરદાર તુઝકો દેહસત શરી હોગે તોરે રસુલે દાવર,
જો જલજલસે યોરોજો મેદશર જમીં નહોગી જમીં નહોગા.

ગઝલે—નશીમ.

લડકપનમેંય ઝીલ્હય જાંની તુમ્હારી, અબી દેખતે હંય

જવાની તુમ્હારી,

હદામેંને ઠેરતો બોલેયે હંસકર, કબજ શીર સુનીગે

કહાંની તુમ્હારી.

મકરર બહા આંને વાલી હય કોઈ, નહિ બે સખમ

મેહેરબાની તુમ્હારી.

નશીમ અબતો ગબરા ગયા દીલ હમ, યુને કોન શીર

કહાંની હમારી.

(સુલજુલે બંગાલી)—ગઝલ.

લા મકાંપર ધર બતાયા યાદને, દર બદર હમકો શીરાયા ચારને,
ખુખ થી કીસમત કલામુલ્લાહકી, તુર પર જલજ દીખાયા ચારને.
કરકે હમકો મોમીનો ઇમાનદાર, રાહ જન્નતકી દીખાયા ચારને,
ઓજ પર કીસમત હમારી આગમ, દીને હક હમકો બતાયા ચારને.
વરદ કીસ મોહસે બપાં હસકાં કરે, હમકો દોબખસે બતાયા ચારને,

ગઝલે—મુમતાઝ.

તોરે અનેકી પીયા જખસે હય ધુન મોરા કીન્દમેં જીવ લગાહી નહી,
ઇસી સોચ ખીચાસ ને માર લીચો મોરા દુખકી ખમરયા ઝરાખી નહી.
પડા બેઠા મોરા મંજવરા મેં આ અય ડુખત હય તુહી પારલગા,
મોરી નેહયા કા પેનનહાર પીયા કોઈ જગમેં ચહારે સીવાહ નહીં.
મોરા કીન્દસે જીવ કમાટ ભયો મોરે દુખકા ન કુચ ખજ બાટ ભયો,

તોરે દરસ ખીતા મોહે અન પડે કોઈ હીન્દમેં એસી દવાહી નહી.
 ચેહલી બાગમી કીસતી હમ સીયામ ખીયાજસે જીવ દીખા વહી રહ ગયા,
 તોરા દાસ હું બચસા બલા હું જુસા ચે મય કાહે કહું કે કયા હી નહી.
 તોરી કીરપા હુમ હમ જગમેં પીયા સુખતાજ પે બી અન કરેદા દયા,
 મુઝે ચતસે ખીસારના રેન દીના તોરી પછયાં પડત હું રવાહી નહી.

મઝલે—અનવર.

સરક અમ જુશ દીદાર રખે અનવર તો હોનેદે,
 હમેંબી આબ મેહવે દુસ્તે પયગમ્મર હોનેદે.
 ટેહેર ચલતાં હું જાગે ખુશમેં જલદીહે કમ રીદવાં,
 નિશા ચડને તો દે મસ્તે મચે કાસર તો હોનેદે.
 દીખા હુંગા પુજે અયદિલ મઝારે સઝપદે આલમ,
 મુઝે ઇસ સર ઝમીને હિન્દસે ખાદર તો હોનેદે.
 તમાશા હોગા શમે હીજરમે સુખે કિયામતકા,
 મેરે નાશેસે અમ જાહીદ ગયા મહશરતો હોનેદે.
 ચે બે હોશીબી અનવર કમ ન હોગી હોશીયારીસે,
 ઝરા દીદારે ચશમે સાદીએ કાસર તો હોનેદે.

કબાલી—ચે—આસિદ્.

સતાવો હમકો ન તુમપર નિસાર હમબી હંચ
 નિમાહે લુતકે ઉમ્મીદવાર હમેબી હંચ
 જો દિલકે ઝખમેં કો દિખલાયા ખુલખુલે નાશાદ
 તો શુલ્ક ચેહ કેહતે હંચ સીના ફિગાર હમબી હંચ
 બજે ખોસા લીએ દિલ-ન દેગે પાદ રહે
 તુમ ચાલ ખાઝ સહી-હોશીયાર હમબી હંચ
 હમ ઉમસે દગકે મીલેજે કબી ન અમ આસિદ્
 વાહ ચાહે દુસ્ત સહી શેહરચારહ મબી હંચ

મઝલે—ચક્રચુન.

સદકેમે તોરે ખુલકે હર તરિ તાર કે
 દસતારે ગુમે અનાર કબા ખુતી દારકે
 ખુલખુલને વકતો કેદકે રો રો કે ઇક કહા
 સઝપદ વસ્તો મેરે પરવરદેગારકે
 ખેચોએ તો સહી પર ઇતનાબી કીજોએ
 દીખોએ હાતોહાલ કીસી નો ખહારકે
 સીયા તું ચલ સોમતી બગમનખલ કનાર હું
 હમ જોને હરિ દુર કંઈ આરપાસ

એ વતન હમે હમારા તુમ પુછો તે હો કયા
 હમ રહનેવાલે હમે ઉત્તી ખામે બહારકે
 મેરુન તું શાદ રહીયો જમના કરેમા કયા
 હમ હવે ગોલા કસ શહે દુલદુલ સવારકે.

ગઝલે-મુદ્દી.

સરાખા તુરે મજાની મેહિયોદીન જલાની,
 મુજરસીમ ફયજે રખાની મોહિયોદીન જલાની.
 જહાંમે ઓરમી મુજરે હે લાખો અવલીય પેડીન,
 નહીં કોઇ તેરા હમ સાની મેહિયોદીન જલાની.
 ઝુફરે ખીરકે આદત આપસે કયુ કર નહો હરદમ,
 કરામતમેં હો લાસાની મોહિયોદીન જલાની.
 બટકતે નજ્મે મેરી મુશકીલે આશ્વાન એક દમમેં,
 કરેગે ગોસે સુખહાની મોહિયોદીન જલાની.
 યેહી હે આરઝુ દીલમેં કે હોઝે દમ બદમ મુજદા.
 તુમહારા ફયજે રહાની મોહિયોદીન જલાની,
 છુડાદો શીકે દુન્યાસે મીનાદો હક તઆલાસે,
 મેરે પ્યારે મેરે હામી મોહિયોદીન જલાની.
 ઝુલેખાંકી તરેહ ચયદા નહેં હમપર લુફ દરમાઓ,
 અય મેરે માહે કીનઆની મોહિયોદીન જલાની.
 જહે કીસમત જહે ઇજ્જત અજન્નસે હો ગયા મુદ્દી.
 સગે મહબુબે સુખહાની મોહિયોદીન જલાની,

ગઝલે-મીરાશાહ.

સદા દીલમેં તસવુર હે અલાઉદીન સાખીરકા,
 લઝીફા નામ બેહતર હે અલાઉદીન સાખીરકા.
 કલામે હુસેન તુરાની જમાલે જલવા રહમાની,
 મીસાલે માહે અનવર હે અલાઉદીન સાખીરકા,
 શરીકે અબ્દો આખીર રહીહે ઝાહીર ખાતીન,
 સહારા રોજે મેહશર હે અલાઉદીન સાખીરકા.
 જસે ખાહીશ હો ફરબે વાસીલે હક જતે મે અલ્લાહી
 ચલા જવે પુલા દરહે અલાઉદીન સાખીરકા.
 મરીઝે નાવતાં હું મુનિસો હમદમ નહીં કોઇ,
 હો આલમમેં વોહી ધર હે અલાઉદીન સાખીરકા.
 સગે દરખારે આજઝ હું બહેવ રશુર મીરાશાહ,
 સદા સાહીતે જલધર હે અલાઉદીન સાખીરકા.

ગઝલ-૫લીલી.

સલામત દસતે વહાવત કરા કરે હમ નહે પુલકનમે.
 વોલી ખુશ નારે ગી દમનમે નિ કીયા હે દામનમે.
 ખુતો તુમ શમએ ચીલીલી નહે કયા કાયેદા ઉસસે,
 તુમકારે સાય નાયે મેરે દુશમન ખાઝમે દુશમનમે.
 સોના કસકે કે રી ચાર એરની મુશવકા હોનયે,
 નતીજ કયા હે ઉસકા તુમ ને આ પોટેહો ચીલીલીનમે.
 ઉઘાસી બેકસી સમકા મહી સર ફેરના અપના,
 લગે હે લાલ કયા અયસે હમારે સયે બુદ્દનમે.
 પીરતે હો ને તુમ જુનારમે તસખીલે દાને,
 જલીલ અઝા હે રીશતા નેડદો ખીરહમનમે.

ગઝલ-કલયર.

સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલીલાલે
 તેરી સુરત કે બાલી નૈયન પ્રેમરસ મતવાલી
 ખુશ્દે કાલી કાલી પીનારી દીપલા ચાંદસે મુખડેવાલે
 સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલીલાલે
 તેરા અમજદ માહે મુનુવર તેરા કુવા હે ચશ્મ એ કાશર
 નજરે તુખા તેરા મીશવાક જીતકે શૈજ જહાંમે નીરાલે
 સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલીલાલે
 છોળી મસજીર મનકા માયા રેહમત લાજ્યો બોબન હારા
 અખતો જપુ હું નામ તેહારા મવલા ઇસીમે હમકા નીબા લે
 સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલીલાલે
 જીસે પીત કા હે એકરાર દીલકા પુરા કરો છકરાર
 અમ બેઠે હે તેને ધરખાર અખ માહે બેઠે ચીરખત ડામે,
 સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલીલાલે,
 કલીયર અજેજ આયા દરપર રો રો કહે વો સાહબ સરવર
 મેરી ખુદીકા મુજસે મીટાદે મીરાં દાતા બોલે બોલે
 તેરે દરપે ને કાઠ આયા-બેઠા તુને પાર લખાયા
 ઉસકી મુરાદ તુ ખર લાયા-મેરે મીરાં બોલે બોલે
 સય્યદ મીરાં વલી દાતાર સોને ચાંદીકી જલીલાલે

શબ્દર

અખતક તેરી જુદાઈ કે સદમે ઉઘાયે દીલ,
 હરરોઝે સીતમકી કહાં તાખ દીપલા એ હમ.

ગરુડ-કલ્પ.

સરકો તનમે જુલું કરે કોઈ મનના મેરા કહા કરે કોઈ
 દિલ નિધાવર કીયા કરે કોઈ નહીં જાકો શીદા કરે કોઈ
 જનવમે માર દેખતા હય તે તથમે હરખીકા વા કરે કોઈ
 જય મજા હયકે દાસ્તાને મમ મય સુતાકે સુતા કરે કોઈ
 એક દમ કા નહીં બરોસા હય રેહકે દુમા મંચ કયા કરે કોઈ
 મેહી કીસમત મય અપતી લીખ્યુ હય હસ સહે ઓર જશ કરે કોઈ
 રાહે ઉલકત મય અય કહીમ હુમ મયાત કરેકે ઘરા કરે કોઈ
 રાએર { કપી કહિં હુમદા કહીં નકાળ કહીં
 લુટાકે આય હો કયા દોલતે શ્યામ કહીં

ગરુડ-કલ્પ.

સખ બાની તો મોહબ્બતમે બહોત મુશ્કીલ હે,
 મોતબી તો નહીં છસકો ચે વેહ કાશીર દીલ હે.
 હીજર હે આજને જમ ખરમે ખલાયે દીલ હે,
 આદમીકે લીયે હર તિરહે ગરજ મુશ્કીલ હે.
 હમને જે રાજ કે ખીલવતમે કહા આ ઉસસે,
 આજ કદશા વોહ રકીઓસે સેરે મેહશીલ હે.
 હશરકે દીન તો મીલોગે ચે કીયા મેને સવાલ,
 શાયકર દેરમે જાલીમને કહા મુશ્કીલ હે.
 જમા હે જીસ કદર આપુશતા ખુદા ખયેર કરે,
 ઉસકી હર હર શીકને જુદ્દમે એક એક દીલ હે.
 હમકો કિસમતને દીયા દાગે તમન્ના અય દાગ,
 વોહી મીલતા હે જીસ ધનઆમકે ન્હે કાખીલ હે.

ગરુડ-કલ્પ.

સદજર્મી અલ્લાહ કયાંહે હરશીજ, અજમેરકી,
 શીર દેખા મુજકો બહારે ખુશતુમાં અજમેરકી.
 રાજ કરતા હું ખુદાસે ઇલતીજ અજમેરકી,
 માંગતા હું સાહે તયગાસે દુઆ અજમેરકી.
 આવીહે શીકે કીયારતતે મહાં ખલકે ખુદા,
 ખડમખ તો શીર કયા તુઝસે મહાં અજમેરકી.
 જાનીસારે ખુવાજ સાહેબ હોમયા હું અય કીદા,
 જયગી કયું કર સેરે દીલસે વીલા અજમેરકી.

ગઝલ-જાલીક.

સખીરે મએ પીતમકો કયુંકર મનાઈ,
 ચેહ આતહએ હમે કે જોમન કહાઈ.
 છુપાકર સનમ સુઝકો એએસાહી દેખે,
 તો લાખો બખુત અપને મુંદપર લગાઈ,
 મનાજી પીયાકો મએ કીસ કીસ તરેહુ અમ,
 ચેહ દેઈ હમર જાં મએ કીસકો સુનાઈ.
 પીત પીત કહે સરકે બાલોકે અપને,
 ઉદાસન કહાઈ જટાં મએ બનાઈ.
 રીઝે મએ નડર હો ગમે ડાલ ધંટા,
 જહ અએહું દીવડી મય ધુની જગાઈ.
 નહી કાન કુછ ખએર જાલીકકો ઉસ ખીન,
 કે લે નામ અતમ દીલકો અપને રીજહાઈ.

ગઝલ-જમાલી.

સામેર તુમહારા નકશા આંખોમે છા રહા હે,
 સામેર તુમહારા જલવા દીવડો હુમા રહા હે,
 કલીયંકી બાદશાહી સામેરકો દી ખુદાને,
 સામેરકે દરપે બંદા ધુની રમા રહા હે,
 દુન્યાકો મીટ ગયા ગમ ઉઠતા કદમ હે હરદમ,
 સામેરકો શોક અમસા દીલમે સમા રહા હે,
 આઝતમે નઝરમે જનો દીસો હમરમે,
 શાને ખુદાકે સામેર જલવે દીખા રહા હે,
 હે લખપે નામે સામેર દીલમે મુકામે સામેર,
 સામેરકે દરમ રસતા વાળેદ બતા રહા હે.
 ઉશશાકકો ખુલાકર ઉલરત બતા જતાકર,
 મયદાને ફુકી સામેર બસતી બતા રહા હે,
 બીસતરસે અપને ઉઠકર ચલ તુ અસુયે કલીયર,
 સામેર તુએ જમાલી દરપર ખુલા રહા હે.

ગઝલ-કલીમ-કબાલી.

સાહીને મસતે જમે હકીકત પીલાનાં દીયા,
 આંખે મીલાકે મુજકો ખુદાસે મીલા દીયા.
 અમ જાન જએ યા મેરે સરપર આમ સુખીમત,
 ઉશકતકી રાહમે કદમ આંખે બડા દીયા.

મોઝે નીહાને ઇશકકા કયા પુછતે હો હાલ,
 દીલકો કીયા ક્યામ જીગરકો જલા દીયા.
 મય હું ન તું હે ઓર ઝમી હે ન આસમાં,
 સમ એક હે જો નકશે દુષ્ટકો મીટા દીયા.
 અપનાં દમાગ કયું ન હો અરશે અઝીમ પર,
 સર ખવાજએ ખુરુગ કે દર પર ઝુકા દીયા.
 દેખા બલા કથાને મોહખતકા ઇઝતરામ,
 એક આહ કી તો અરશે ખરી કો હીલા દીયા.

હઝરતકા રવઝા દેખ મદીનેકા જા કલીમ,
 હમને તુજેહ બેહીશત કા રસતા બતા દીયા.

શબ્દોર } વોહ શહનશાહ મંચ દુરવેશ સુવાસે બોસા,
 ઉસે દેખો મુજેહ દેખો ચે તમનના દેખો.

ગઝલ—અખતર કંવાલી.

સાગીરકીહવસ મુરશીદે મયખાનાં નહીં હે,
 ચીલલુહીસે પીલેમે જો પયખાનાં નહીં હે,
 અછછા ન સહી ગર મઝો મયખાનાં નહીં હે,
 સાકી ચે તેરી નરગીસે મસતાના નહીં હે.
 ઇશકકા જામ લોટતે દેખા તો વો બોસે,
 ચે જલવગહે નાંઝ હે મયખાનાં નહીં હે.
 ઇસ સોખતા કીસમતકો લયે આગ ખલાલી
 જો શમખરૂખે ચારકા પરવાના નહીં હે,
 સર હકને દીયાહે કે રહે ઇશકકા સવદા
 દીવાનાં ઉસે કહીયે જો દીવાના નહીં હે
 મુમકીન વહીં ગરલતહો તેરી યાદસે લયલા
 મજનુ તેરા હુશીઆર હે દીવાના નહીં હે,
 સુનતેહો અગર તુમતો જીગર ચામકે બેયકા,
 દરદે દીસે અખતર હે ચે અરસાનાં નહીં હે.

શબ્દોર } નહીંયે જો કલ મુહુ લમાને કે કાખીલ,
 હુવે આજ બાતે બનાને કે-કાખીલ.

(બદનકી-રેલવે-મેહરેફરખશાં)—ગઝલ.

સુનો તુમ મઝોરસે ચારો ચેહી હમને ખિયારી હે,
 હે જવસે રેલકા ઇજન ચેહી હાલત હમારી હે.
 હવાઓ આખ માટી આગકા પુતલા હે આમદકા,
 પુલકે હુમસે ઉસકે બદનમે હે ઉતારી હે.

ચલે ઇજન સડક પર લોહેની ચે એકઠક દોડે,
 લવાઈ ઇસકી ખાતીરસે ચે સખ બાગો બહારી હે.
 મુસાશીર હું અદમકે સખ વહાં એક રોજ નેહમે,
 ફરીસ્તા મોતકા આયા તો શીર કયા ઇતેઝારી હે.
 કરો જગ્યા ધ્યાન ચલનેકો ધુવા દીલસે નીકલતા હે,
 હે નીકલી આહકી સીટી નીલાયત એકસારી હે,
 ચલો જલદી બજા ઘંટી ટીકીટ લેનાહે બાબુસે,
 અગર કુછ માલ રખતેહો તો કયા ઉમદા સવારી હે,
 ચલે મો હાથ ખાલી બે ટીકીટ બચડે હો ગાડીમે,
 ખમર દે તાર બરકી હર જગેપર ફગારી હે.
 મુઝે હે ખાદ ઉસ પુલકા ક જો હે પુરતે દેખખ પર,
 ચલેજે દોડકે ક્યુઝર ગુનાહકા બોજ બારી હે.

ગઝલે-કુમરી-રાગ દેશ.

સુનો તુમ ચાર પરદેશી, બચન ક્યસે નીભાવોજે હો, બચન-ટેક.
 નદીઆં જોરસે બેહતી કૈયાં સુબ ના પડતી,
 પોકાઈ અપની હીમ્મતકું લગાદે પાર મેરી નઈઆં-સુનો.
 બાલપણુ બેલમે ખોયા, ન્હુવાની નીંદ બર સોયા.
 ખુદાયા દેખકે રાયા, નખીજી આસરા તેરા-સુનો.

મઝલે-મુસ્તઝાદે-હુસેન.

મોતા હય ગલે ધગકે જો વો ચાર પલંગપર, કયા નાજો અદાસે,
 ખતી હય લપટ કુલંકી મેહકાર પલંગપર, ઉસ બદે ક્યાસે.
 હે મુર્ખ જો પોશાક તો ઇસ ગોર બદનપર, સજતી હે સન્નવટ,
 રખતા હય અજગ તરહે કર ગુલઝા પલંગ પર, આંચલકી છવાસે.
 માડી મેં તેરે સદકે ઝરા જામકો બરદે, જો શોક સિવા હો,
 જો સાથ રહું ચારકે શરશાર પલંગ બર, સર મસ્ત નયેસે,
 હે આરઝુ દિલકી જો વોહ આગોશ મેં આવે, ખવાહિશ હેય મેરી મેહ,
 મો જાવે તો જાડ મેં બલહાર પલંગપર, મિનત હે ખુદાસે,
 રંગીની તેરે શબ્દકી સુન સુનકે હર્સી અખ, મુસ્તઝાદે હુવા દિલ,
 તુ ખુશ રહે ઓર પાસ હો દીલદાર પલંગપર, હર રોઝ રાસે.

ગઝલે-હુસેની.

શરમીન દેહ કમર હુએ તેરી તસવીરકે આગે,
 સખખુલ હુએ ખીજલ ગુલકી જંજીરકે આગે.
 આશકકાં તો કુછ બચ નહીં માથુકે આગે,
 રાંજે કા તો કુછનચ નચલા હીરકે આગે.

બોલવાકે હમેનેગે નીગેહસે હુવે કીયા કતલ,
જનાહી નાથા કાફરે બે પીરકે આગે,
ધશ દરદ કી દાશ નહિ ખીન સગર હુસેની,
તદખીર તો ચલતી નહીં તકદીરકે આગે.

ગઝલે—યુસુફ.

શરાપે શોકકા સાકી મુઝે એક જાગ બરકરદે
રહું દરખાં તેરે દરકા કરમ ઇતના અગર કરદે
મુઝે દરપર ખુલાકર તુ દવા અચસી તખીયાદે,
કે જીસસે ચારકો દેખું મેં વોહ દીલકી નઝર કરદે,
શરીઅત ઓર તદીકતબી હકીકત હો અયાં મુઝપર.
ખુદાયા માઅરેફત કીબી મેરે દીલકી નઝર કરદે.
હમેશા મેં રહું રાઝી રઝામેં તેરી અચ ખાલીક,
તુ અચ સદકા હખીમ અપનેદા અતા મુઝકો સગર કરદે.
મેરી હરદમ દુઆ તુઝસે ચેહી હેગી મેરે મવલા,
કહીં શેહરે રમુ-લુલા હમેં મેરા યુઝર કરદે.
મદીને જાહ મેં હડકર અબી પણ બરમેં અચ દરીયા,
ખુદા ગર અપની રહમતસે મેરે ખાઝમેં પર કરદે.
તમન્ના રોઝે શામ અપની ખુદાસે હે ચેહી યુસુફ,
ઘલાહી અપની રહમતસે તુ યસરખમેં યુઝર કરદે.

ગઝલે—યુસુફ.

શરાપે ઇશકકો પીકર મઝા કુછ ઓરહી દેખા,
કે હોકર હિનસે હમ-ખિસતર મઝા કુછ ઓરહી દેખા.
મોહબ્બતમેં મઝા કયા હે કોઇ પુછે તો કેહદુંગા,
હે ઇશકે ચારમેં આકર મઝા કુછ ઓરહી દેખા.
ખ-કુચે ચાર જગ પહોંચે ગમે દીલ મીટગયા વસ્લાહ,
ગમે હમ હિનકે જગ દરપર મઝા કુછ ઓરહી દેખા.
નહીં શક ઇસમેં હે વસ્લાહ તુમ ઇસે ચારો ચર્કોલાઓ,
હે અબ્વલ મરનેસે મરકર મઝા કુછ ઓરહી દેખા.
ન હરગીઝ, હમસે તુમ પુછો સનાયે ઇશક અચ યુસુફ,
મુસીબત ઇશકમેં બરકર મઝા કુછ ઓરહી દેખા,

ગઝલે—સુલતાન.

શાને નખી તુમહી હો જાને અલી તુમેહી હો,
અબમેર વાલે ખાળ હીદલ વશી તુમહી હો.
ચોતે હે જીસકે દરપર સાઇલ તમામ મક્સદ,

અમરો કરીમ નામી અયસે સખી તુમહી હો.
 ઈસલામકી હીમાયત લારેમ કીહે તુમને,
 બેશક મોહને દીને પયગંબરી તુમહી હો.
 પીગને ચીશ્ત જીસપર કરતેહેં ફક્ક હરમદ,
 વોહ દુસરા નહીં હે વોહ એકહી તુમહી હો.
 હાજત તલમ તુમહીસે હોતેહેં અહલે મકસદ,
 મુશ્લીસકો અપને દરપર કરને મની તુમહી હો.
 મુલતાનકી તરેહસે મદદાહ હે જમાના,
 અયસે ગરીબ પરવર નામી વલી તુમહી હો.

ગઝલે-કાલોન.

શીક્સતે દીલ તોરે કુચેમેં આન બેડે હંચ
 કનાકી કીસ્તીમેં લામો હજર બેડે હંચ.
 ખુદાકે વાસ્તે મુરત દીખા દે ઓ જલીમ.
 લમો પેદમહે તોરે ઇન્તેજર બેડે હં,
 કબી ન આનકે પુછા કે ચાર કયસે હો.
 હજર દરદ કલેજે દમાયે બેડે હંચ,
 ખુદાકે વાસ્તે પરદેસે તું નીકલ બાહર,
 બહોત દીનોસે તોરે ઇન્તેજર બેડે હંચ.
 શીરરાકે ચારમેં કશની રંગામહે કાલોન,
 તોરે મજરપે ધુની રમાયે બેડેહે,

શબ્દોર { તુમહારે દ્રેઝે નયુસીફ, કુરબાનહો મેરા ઇમાન,
 તુમહારી જામ મીઝી નજર મેરી પારસાધહે,

ગઝલે-મુમતાજ.

શી-ફાએ રોજે જ્યાં જયસી હે શાહરત તેરી,
 કયસી ઇતરાફ હુક કીરતી હે હમત તેરી.
 રેહને દેના મુઝે દામનકે તલે રોજે જા,
 જીસ્તગુ મેરી હયરાન નહો રહમત તેરી,
 મેં તો કયા રોતા ગુનાહ હોનેહેં મુઝસે નાદમ,
 માફ આજતી હે જીસ વકત સદાજત તેરી,
 રશક કયા આતા મુઝે દેખકે તોહારે ગિલાલ,
 મુઝકે હોજતી અદા કુજબી જો ખીદમત તેરી.
 લા-મકસે દીલે ઉશ્શાક નહીં કુછ પહોંચા,
 વહાં ખુદા રેહતા હે ઓર મહા હે મુકતત તેરી.
 તું હુયા ઓર મદ-હતે મદયુમે ખુદા અમ મુમતાજ.
 ઓટા મોહ ઓર બડી ખાત મેં દુરઆત તેરી.

જાસ ઉપયોગી નવીન નોવેલો

કઠાર કચ્છી કે ઉછળતું મુહું ભા. ૧ લો ૨-૮-૦

સુધારાનો સાર કે કીસ્મતનો પ્રહાર. ભા. ૨ જો. ૩-૮-૦

ભાગ્યનો પારસ પાકું કપડાનું પુકું છતાં ૧-૮-૦

કિસ્મત માત્ર ૨-૦-૦

ધી ન્યુ ફેનોગ્રાફ ગાયન સંગ્રહ ભા. ૧ થી ૮ ૩-૮-૦

ચપળા અથવા ચોર્યાસીનું ચક્ર. ૨-૮-૦

હનુમાનની મુર્તિ. ૨-૦-૦

ખુની બેગમ. ૨-૦-૦

હરીયાની ડાકણ. ૨-૦-૦

ધી ઈંગ્લીશ ટીચર ૧-૮-૦

ગઝલ કવાલીયોંકે શાખીનોકે લીયે ઉર્દુ જખાનમે

દીલખુશ કિતાબો.

ગઝલે મેહશીલ ઉર્દે પરસ્તાને કવાલી. ૧-૦-૦

મહેશીલે મંજીલ ઉર્દે ગોહરે કવાલી. ૦-૧૨-૦

અમનમે પુર ખહાર ઉર્દે કવાલીએ ગુલઝાર. ૦-૪-૦

ગઝલે ખહાર ઉર્દે ગુલશને કવાલી. ૦-૪-૦

પરસ્તાને મુખલ ઉર્દે ખહારે ગુલખુલ. ૦-૪-૦

ગઝલે દીલારામ ઉર્દે દીલખુશ કવાલી. ૦-૪-૦

ગોહરે ઇસ્ક ઉર્દે ગુલખુલે કવાલી. ૦-૪-૦

ચપળા અથવા ચોર્યાસીનું ચક્ર

એક અમરકારિક હિન્દુ સંસારી વારતા.

જો ઉત્તમ સ્ત્રી ચરિત્ર વાંચવું હોય તો આ વારતા વાંચો

જો નીતિની નિશાની જોવી હોય

જો સતીના સુલક્ષણો સમજવાં હોય

જો સંસારી શોભા સાંભળવી હોય

જો સત્યાગ્રહ શોભાવડો હોય

મળવાનું ઠેકાણું,

બુકસેલર લલ્લુભાઈ નારણદાસ.

ભીમડાચોક—મુંદ્ર

